

RĪGĀ

2019. gada 8. februārī
Nr. 1-23/30_e

Finanšu ministrijai
pasts@fm.gov.lv

Ekonomikas ministrijai
pasts@em.gov.lv

Informācijai:
Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
fktk@fktk.lv

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai
vsaa@vsaa.gov.lv

Valsts ieņēmumu dienestam
vid@vid.gov.lv

Patērētāju tiesību aizsardzības centram
ptac@ptac.gov.lv

Par nodokļu informācijas izmantošanu kredīspējas vērtēšanā

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta 4.¹ un turpmākās daļas noteic kredīta devēja pienākumu izvērtēt patērētāja spējas atmaksāt kredītu. Šim nolūkam kredīta devējs iegūst dokumentus un informāciju no patērētāja un citiem avotiem, tostarp iegūst informāciju par patērētāja ienākumiem.

Vienlaikus, ja kredīta summa ir vienāda ar 100 *euro* vai lielāka, kredīta devējs iegūst Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras vai Valsts ieņēmumu dienesta izziņu par patērētāja ienākumiem.

Attiecībā uz Valsts ieņēmumu dienestu to var veikt arī izmantojot kredītinformācijas birojus saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumiem Nr.760 "Kārtība, kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem".

Kredīta devēji līdz šim aktīvi izmantoja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) datus. Tā kā normatīvie akti šo datu apstrādi regulē nepietiekami, VSAA ir informējusi vairākus kredīta devējus, ka sniegs informāciju tikai tajos gadījumos, kad VSAA ir datu pirmavots, proti, ir pieņemts lēmums turpmāk sniegt informāciju tikai par

izmaksātajām VSAA pakalpojumu summām (pensijas, pabalsti utt., bet ne citi ienākumi). Kredīta devēji VSAA informāciju varēsot saņemt ar kredītinformācijas biroju starpniecību, tāpēc individuāli līgumi vairs nepastāvēs.

Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) neapšaubā VSAA rīcību, tomēr vēlas norādīt, ka šādā gadījumā Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumos Nr.760 "Kārtība, kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem" kredīta devējiem ir jānodrošina plašāka datu pieejamība, lai nodrošinātu līdzvērtīgu informāciju, kāda tā bija kā ar VSAA datiem. Tā, piemēram, šie dati būtu naudas izmaksātājs, apgādājamo skaits, darba gaitu uzsākšanas un beigu datums pie konkrētiem darba devējiem.

Pēc Asociācijas rīcībā esošās informācijas, Valsts ieņēmumu dienests neuzkrājot datus par darbinieka darba gaitu uzsākšanas un beigu datumiem pie konkrētiem darba devējiem. Vēršam uzmanību, ka šie dati ir nepieciešami, lai izvērtētu darba gaitu stabilitāti, kas ir būtiska kredītriska noteikšanai. Aicinām rast iespēju šādu datu iegūšanai no valsts informācijas sistēmām, jo patērētājs pats drošus vēsturiskos datus par šo jautājumu nevar iegūt, atsevišķi neradot būtisku slogu valsts iestādēm, salīdzinot ar to, ja šos datus varētu iegūt ar kredītinformācijas biroju starpniecību.

Lūdzam rast risinājumu minētajā jautājumā un pēc iespējas ātrāk grozīt Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumus Nr.760 "Kārtība, kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem", iekļaujot tajos regulējumu par papildu pozīcijām, kas minētas šajā vēstulē.

Pateicamies par līdzšinējo veiksmīgo sadarbību un ceram uz situācijas drīzu risinājumu, lai kredīta devēji varētu pilnvērtīgāk vērtēt patērētāja spējas atmaksāt kredītu un nodrošinātu atbildīgāku patērētāju kreditēšanu un nepieļautu pārmērīgu aizņemšanos. Esam gatavi iesaistīties jautājuma risināšanā, tostarp piesaistot licencētos kredītinformācijas birojus.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanda Liepiņa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU